Hidrometeorológiai értékelés

Készült 2012. november 27.

Csapadék:

Közép-Tisza:

Az igazgatóságunk területére 2012 január 1. és november 26. között 347.0 mm csapadék hullott, amely a sokéves 1-11 havi átlag 73,4%-a Az időarányos **csapadékhiány** az Alföld közepén **november 26-ig 125,9 mm**. Ebben az évben**, június, szeptember és október** hónapot kivéve, minden hónapban kevesebb csapadék hullott, mint a sokéves adott havi csapadék átlag. A legszárazabb hónap március volt a maga 1,2 mm–el (4,1%), valamint az augusztus hónap. Augusztusban területi átlagban csupán 3,2 mm (6,0%) csapadék hullott. Novemberben a mai napig 15,2 mm csapadék esett, ami a sokéves októberi átlag 37%-a.

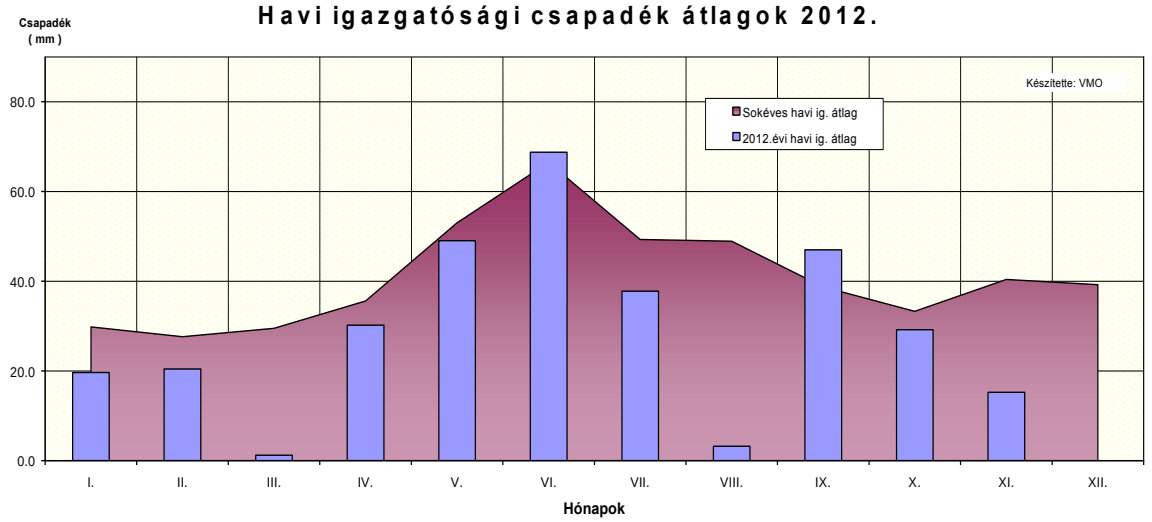

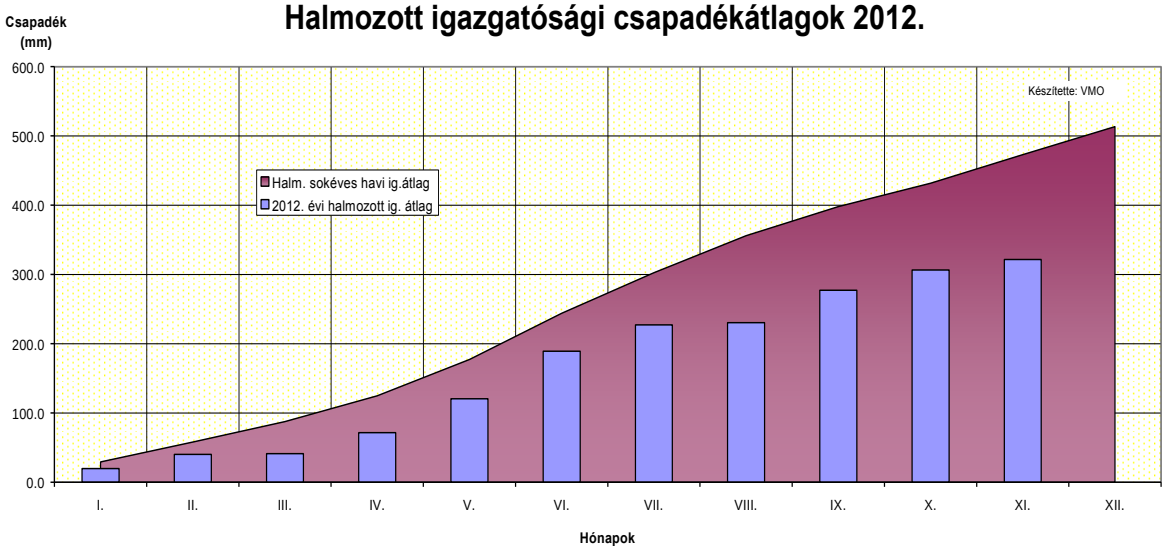

2012.01.01. és 2012.11.26. között a legtöbb csapadék (373,8 mm) Jászberényben, a legkevesebb 281,1 mm Szolnokon esett.

2012. január 1.- 2012.november 26. csapadékeloszlás
a KÖTIVIZIG csapadékmérő állomásai alapján

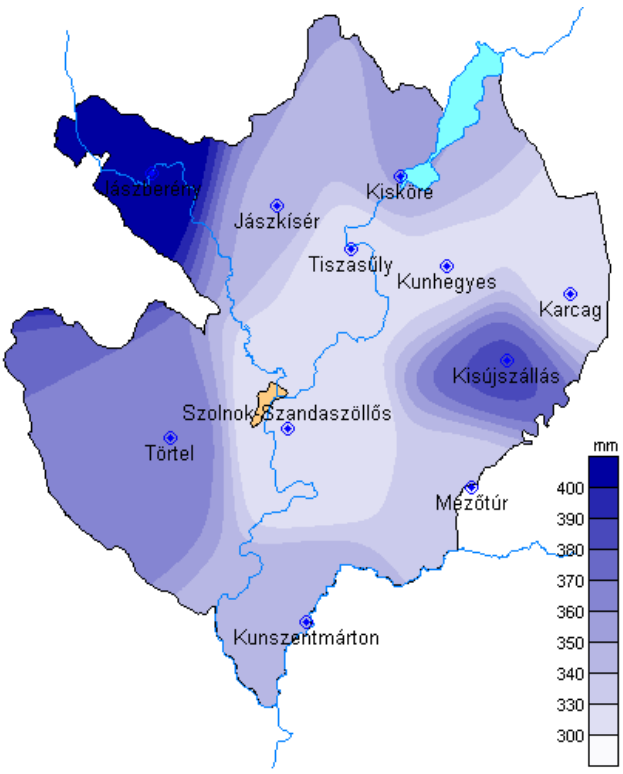

Tisza vízgyűjtői:
A Tisza felső vízgyűjtőin 2012. január 01. és november 26.-a között a sokéves átlag 86%-93% hullott, a legtöbb a Felső-Tisza vízgyűjtőjén 700,9 mm, a legkevesebb 358,9 mm a Zagyva – Tarna vízgyűjtőjén.

Hőmérséklet:

2012-ben novemberig a havi átlaghőmérséklet csak februárban volt alacsonyabb 5,2 ^{o}C-al a sokéves átlagnál. A havi minimum értékek egyszer sem haladták meg az eddig mért legalacsonyabb havi értéket, míg a maximumok esetében az áprilisban mért 29,9 ^{o}C havi maximum, az április hónapra jellemző maximum értéket 1,6 ^{o}C-al meghaladta!

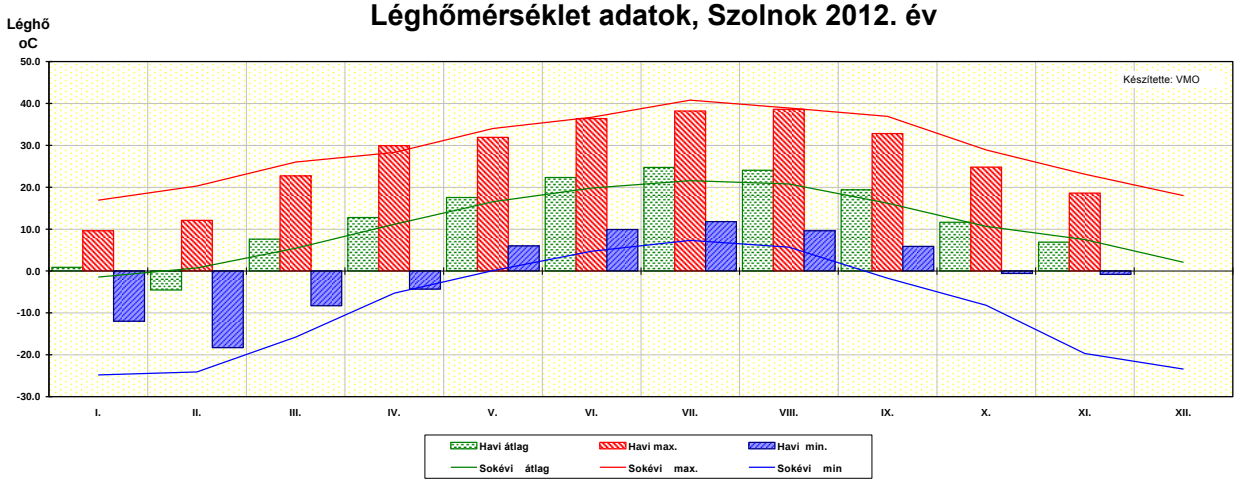

Júniusban, júliusban és augusztusban is a sokévi átlagot lényegesen meghaladó, igen meleg időjárás uralkodott az Alföld közepén.

Júniusban a havi maximális érték 36,4°C, ami mindössze 0,3°C-al, maradt el a sokéves júniusi értéktől. Júliusban a maximum hőmérséklet 38,2°C, ami 2,6°C-al volt alacsonyabb a júliusban eddig mért maximumnál(40,8°C 2007).
Augusztusban a maximális hőmérséklet 38,6°C (aug. 6-án) (az eddigi aug. max. 38,9°C), az átlaghőmérséklet igen magas 24,0°C volt (sokévi augusztusi átlag 20,7°C).
Szeptemberben, októberben és novemberben 26-ig a havi maximális érték 4,1 – 4,5 °C-al maradt el az adott havi sokéves értékektől.

A tartósan hideg február következtében a zord (333%-al), a téli (275%-al) és a fagyos napok (32%-al) száma több volt a sokéves átlagnál, valamint a zord napok (a napi minimum <-10.0°c) száma csak februárban meghaladta a sokéves **évi zord napok számát 40%-al.**
Az időjárás szélsőségességére utal az, hogy áprilisban a **nyári napok** (napi maximum > 25 °C) száma **4-szer több volt** a sokévi átlagnál, májusban pedig a **hőségnapok** (napi maximum > 30 °C) száma volt **4-szerese** a sokéves átlagnak. A többi nevezetes nap a sokéves havi átlag érték alatt maradt.
A nyári (napi maximum >25°C), a hőség (napi maximum >30°C) és forróság (napi maximum >35°C) napok száma már áprilistól meghaladta a sokéves havi értéket.
Szeptember végéig a nyári napok szám 43%-al, a hőség napok száma 190%-al a forróság napok száma pedig 210%-al haladta meg a sokéves átlag értéket.

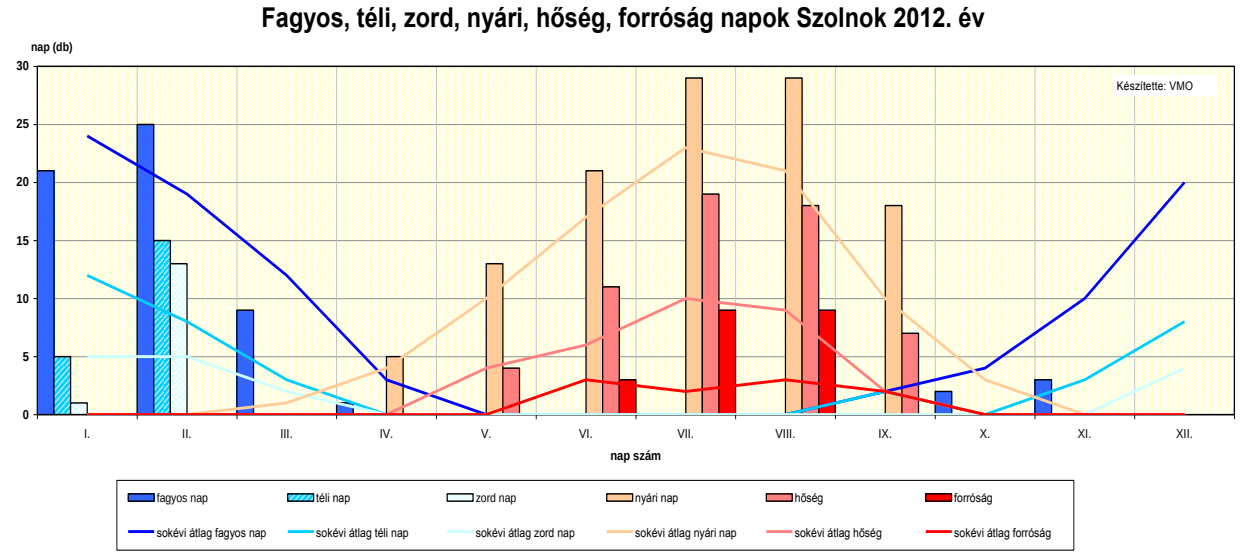

Nem csak a nevezetes napok száma, hanem azok tartóssága is nő. **Az utóbbi 50 évben egyszer volt példa ilyen tartós melegre júliusban, 2007-ben, egész hónapban összesen 9 forróságnap volt, de az sem megszakítás nélkül, mint 2012-ben.** A tartós hőség csapadék hiánnyal párosulva idézte elő az aszály helyzetet, ezt jól illusztrálja az alábbi grafikon, ahol a csapadék és a nevezetes napok tartósságát ábrázoltuk:

Szolnok Csapadék-Hőmérséklet 2012

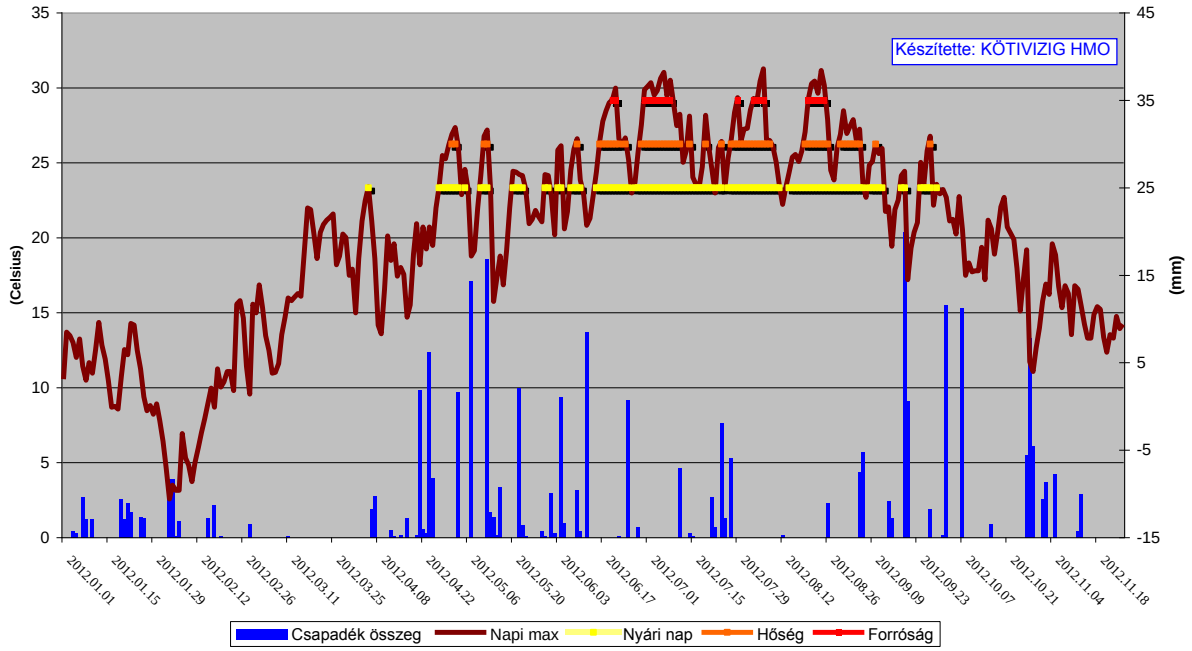

A nyári hőség- és forróság napok alakulását az elmúlt 13 évben az alábbi grafikonon ábrázoltuk.

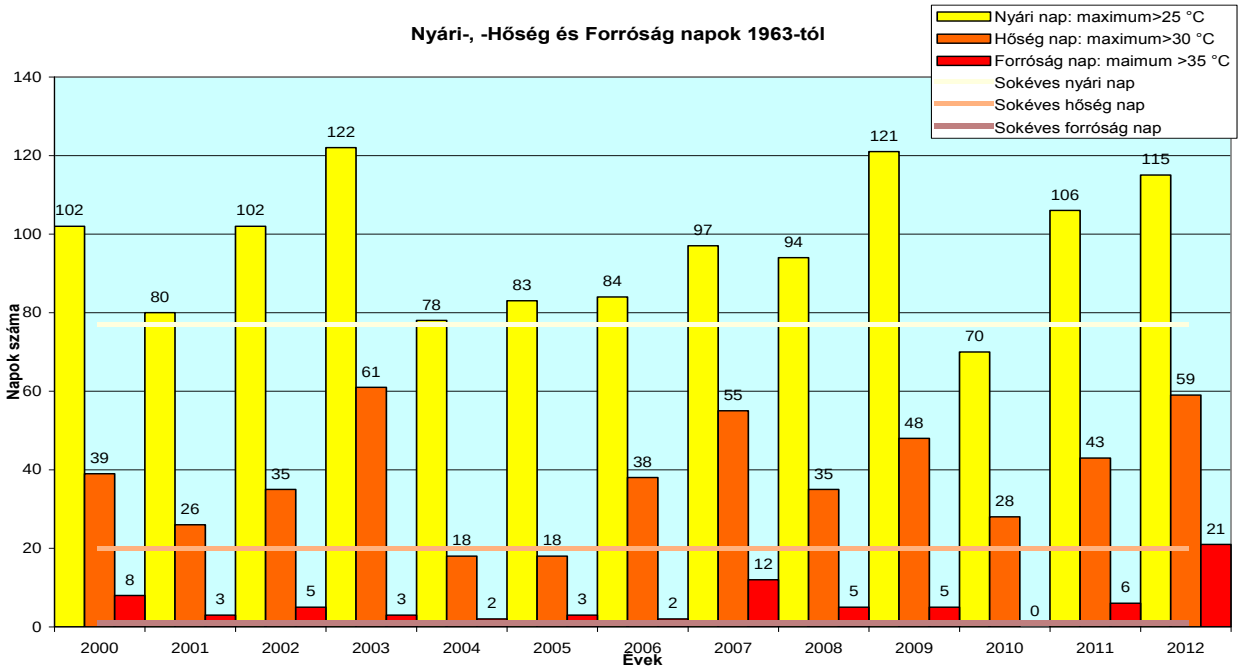

1963-óta tartó megfigyeléseinkben ilyen mennyiségű és tartósságú forróság nap még nem fordult elő.

Folyók vízjárása, vízhozama:

A folyóinkon igen alacsony vízállásokat figyelhettünk meg egész évben. Az elmúlt- és az idei év igen meleg, csapadékszegény időjárás következtében a folyók vízkészlete fokozatosan csökkent. Az országhatár menti (duzzasztás mentes) szelvényekben a folyók vízállása 9-14 cm-re megközelítették az eddig észlelt minimális vízállásokat. A folyók vízhozama is fokozatosan csökkent.

Tisza:

Kisköre-alsónál fokozati szintet (600 cm-t) meghaladó árhullám 2012-ben eddig nem volt.
A vízjárást az alábbi grafikonnal ábrázoljuk.

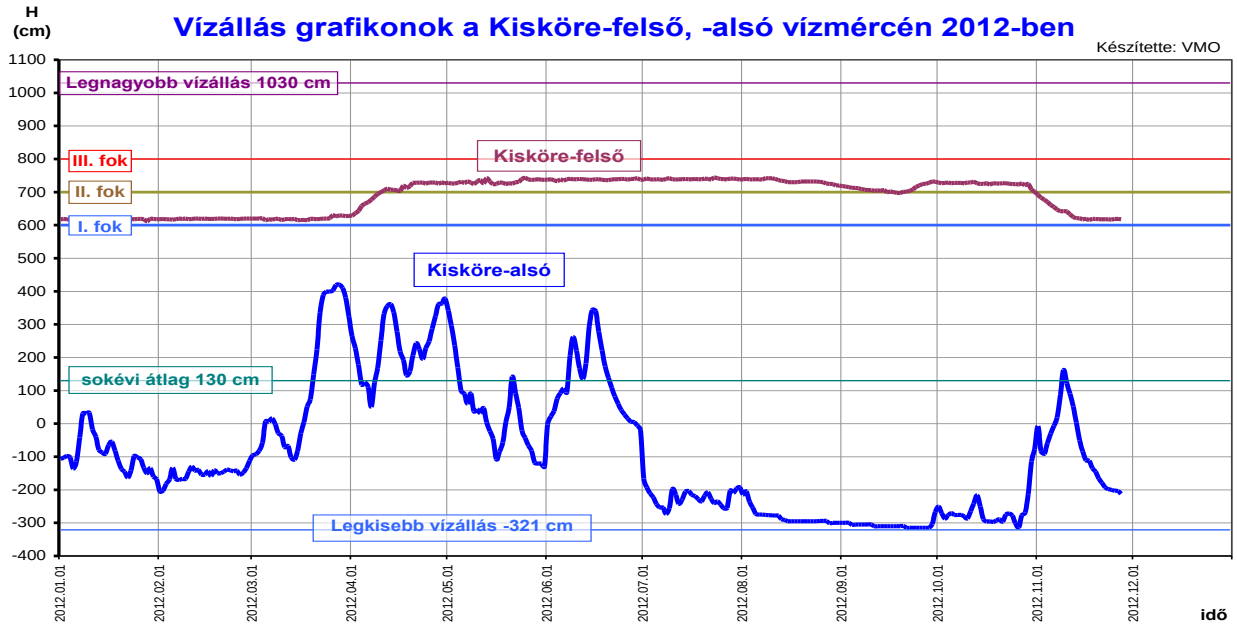

A kis vízállásra való tekintettel a Tiszalöki és a Kiskörei vízerőmű az üzemrendtől eltérően zsinór üzemben működtünk augusztusban és szeptemberben, a fenti szabályozásnak köszönhetően a Kisköre alatti szakaszon nem kerültünk az LKV vízszint alá.

Szolnoknál fokozati szintet (650 cm-t) meghaladó árhullám 2012-ben eddig nem volt.
A vízjárást az alábbi grafikonnal ábrázoljuk.

Zagyva:
A Zagyván Jászteleknél fokozati szintet elérő illetve meghaladó árhullám nem volt még eddig.
A Zagyván Jászteleknél megdőlt az eddig észlelet legkisebb vízszint a vízállás szeptember 10-én 85 cm volt (a korábbi LKV 87 cm 1990-ben volt).

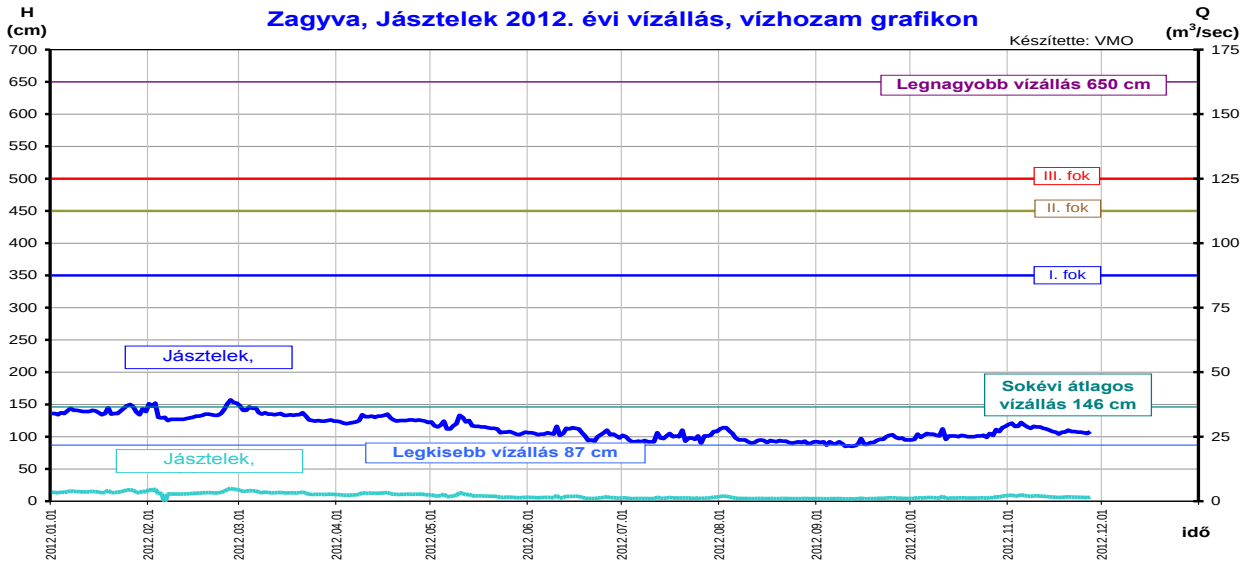

Hármas – Körös és Hortobágy Berettyó:

Fenti folyókon szintén nem volt fokozati szintet meghaladó árhullám, és az LKV szintek sem dőltek meg.

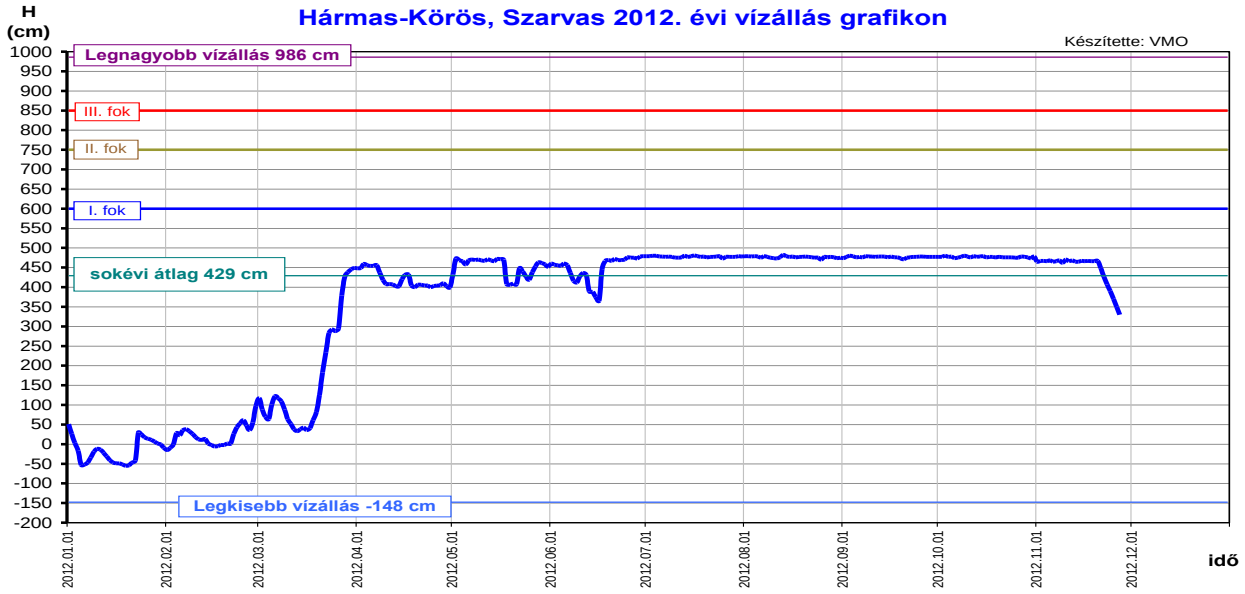

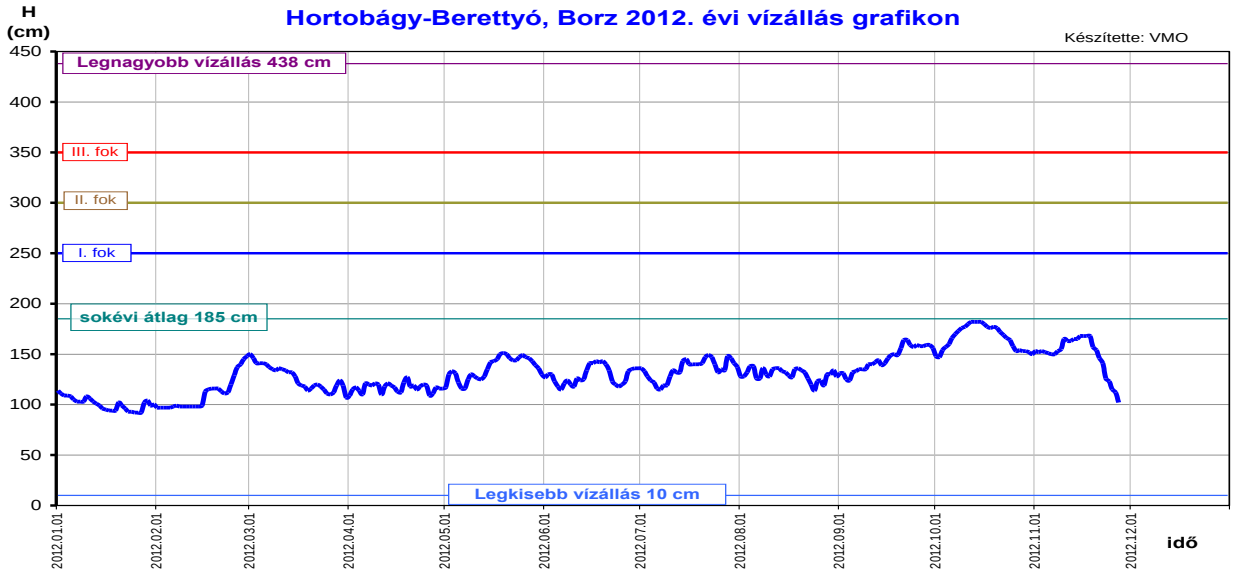

Talajvízhelyzet:

November hónap közepén Kengyel, Cegléd, Szolnok, Kengyel, Jászberény, Jászkisér, Kunhegyes és Kunmadaras térségében alakult ki terep alatt 150-300 cm közötti talajvízállás. Újszilvás, Mikebuda, Szentkirály, Lakitelek, Csépa területén pedig terep alatt 550 cm alatt volt a talajvízszint. A többi helyen ezek közötti vízszintek alakultak ki.

Talajvízviszonyok terep alatt a KÖTIVIZIG területén
2012. november 15-én

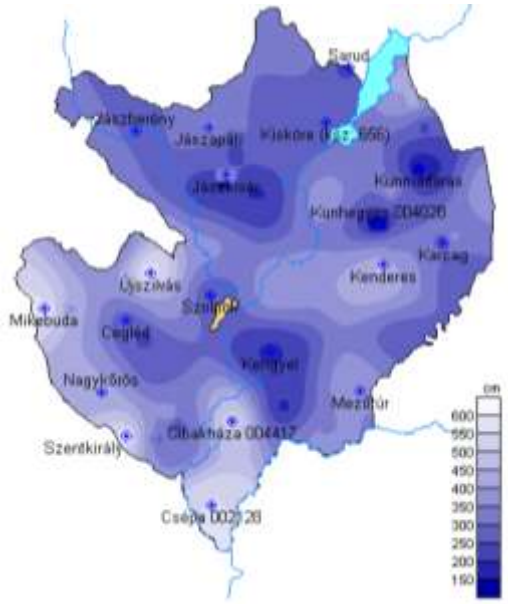

Várható hidrológiai helyzet

A KÖTI-VIZIG területén átlagos decemberi csapadékot feltételezve a sokéves átlaghoz képest az éves csapadékösszeg mintegy 70-90 mm-el lesz kevesebb.

Szolnok, 2012. november 26.

Összeállította: Váriné Szöllősi Irén
Tóth Ildikó
Hidrológiai és Modellezési Osztály